

НАЦРТ ЗАКОНА
О РЕПУБЛИЧКИМ РОБНИМ РЕЗЕРВАМА
I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови за образовање, финансирање, размештај, коришћење и обнављање републичких робних резерви (у даљем тексту: робне резерве) и обавезних резерви нафте и деривата нафте, обезбеђење и одржавање простора за њихов смештај и чување, као и пословање и управљање робним резервама и складиштима на територији Републике Србије.

Члан 2.

Начела пословања и управљања робним резервама су:

- 1) начело снабдевености и стабилности- да државни органи послују и управљају робним резервама и примењују одговарајуће мере на које су законом овлашћени ради постизања снабдевености и стабилности на тржишту;
- 2) начело тржишног пословања – да се пословање робним резервама врши према условима на тржишту и у складу са принципом једнаког правног положаја свих учесника на тржишту;
- 3) начело пажње доброг привредника – да су субјекти који послују и управљају робним резервама дужни да у извршавању својих обавеза поступају са повећаном пажњом која се у правном промету захтева за ову врсту облигационих односа.

Члан 3.

Робне резерве се образују и користе за обезбеђење снабдевености и стабилности на тржишту у случају:

- 1) ванредних ситуација, и то нарочито елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и других већих несрећа и непогода услед којих наступа или може да наступи прекид у основном снабдевању, или недовољно, односно нестабилно основно снабдевање (у даљем тексту: ванредне ситуације);
- 2) наступања или непосредне опасности наступања озбиљних поремећаја на тржишту;
- 3) ванредног или ратног стања.

Снабдевеност из става 1. овог члана је снабдевеност становништва пољопривредним и прехранбеним производима, лековима и медицинским средствима и производима који су неопходни за живот људи и здравље животиња, као и стратешким сировинама и материјалима за репродукцију од посебног значаја или стратешког интереса за Републику Србију.

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе може, у складу са својим потребама и могућностима, образовати робне резерве.

Члан 4.

Робне резерве чини роба која је нужна за обезбеђење снабдевености и стабилности, и то нарочито:

- 1) пољопривредни и прехранбени производи и материјал за репродукцију;
- 2) лекови, медицинска средства и опрема за здравствене и ветеринарске установе и друге облике здравствене службе;
- 3) нафта и нафтни деривати;
- 4) опрема и роба за потребе железнице, поште, телекомуникација, енергетике и система одбране;
- 5) и остали производи

Робне резерве могу да чине и новчана средства у домаћој и иностраној

валути, као и хартијама од вредности.

Робне резерве су у државној својини.

Члан 5.

Стручне послове везане за пословање робним резервама врши Републичка дирекција за робне резерве (у даљем тексту: Дирекција).

Дирекција има својство правног лица.

Седиште Дирекције је у Београду.

Дирекција може имати посебне организационе јединице изван свог седишта.

Члан 6.

Дирекција је дужна да предузме потребне мере ради благовременог спречавања настанка материјалне штете на роби која чини робне резерве, укључујући и мере за њихову продају, односно поновну куповину.

Члан 7.

Директор дирекције прописује степен тајности података, докумената и уговора који се воде, чувају и закључују у вези са пословима управљања робним резервама, у складу са прописима који уређују тајност података.

II ПРОГРАМ И ПОСЛОВАЊЕ РОБНИМ РЕЗЕРВАМА

Члан 8.

Годишњи програм робних резерви (у даљем тексту: Годишњи програм) утврђује се за период једне календарске године, по усвајању буџета за ту годину.

Годишњим програмом уређује се ниво робних резерви, и то:

- 1) врста, назив, количина, односно обим и вредност роба које се образују и обнављају као робне резерве, дају на зајам или у закуп;
- 2) територијални размештај робних резерви;
- 3) капацитет складишног простора за смештај и чување робних резерви;
- 4) услови под којима се одређене врсте и количине робних резерви дугорочније поверавају на чување и обнављање;
- 5) инвестиционе потребе;
- 6) потребан износ средстава за извршење програма.

Годишњим програмом утврђују се и услови под којима Дирекција може да уговара производњу и испоруку појединих врста роба ради попуне робних резерви.

Годишњим програмом утврђује се и минимум робних резерви и део робних резерви који ће се, у зависности од потреба, образовати у новчаним средствима, у домаћој и иностраној валути и хартијама од вредности.

Годишњим програмом утврђују се и врсте и количине роба у робним резервама које су неопходне за функционисање система одбране.

Годишњи програм и финансијски план за његово спровођење усваја Влада, на предлог Дирекције.

Дирекција подноси Влади годишњи извештај о пословању.

Члан 9.

Пословање робним резервама, и то образовање, обнављање, размештај и финансирање робних резерви, обавља Дирекција на основу Годишњег програма.

У пословању робним резервама Дирекција закључује правне послове, а нарочито уговоре

- 1) о набавци, смештају, чувању и обнављању робних резерви у циљу постизања снабдевености и стабилности на тржишту,
- 2) о давању на зајам роба из робних резерви ради обнављања;
- 3) о технолошким процесима над робом у власништву Дирекције

- 4) о донацијама;
- 5) о закупу опреме;
- 6) и о другим пословима из делокруга свог рада.

Ради обнављања робних резерви, као и смањења трошкова складиштења и везаних трошкова, роба из робних резерви може да се даје у зајам заинтересованим лицима.

Робне резерве из члана 4. став 1. тач.1), 2), 3) и 5) овог закона могу се приоритетно дати на зајам министарству надлежном за унутрашње послове, за послове одбране и Војсци Србије, ради обезбеђења основних животних потреба и несметаног функционисања система одбране у условима могућих поремећаја у систему снабдевања.

Влада ближе прописује услове у погледу давања на зајам и у закуп појединих врста роба из робних резерви.

Члан 10.

Средства за пословање робним резервама обезбеђују се:

- 1) у буџету Републике Србије;
- 2) из прихода које остварује Дирекција у обављању својих послова;
- 3) и из других извора у складу са законом.

Средства за робне резерве утврђују се и распоређују финансијским планом који усваја Влада.

Члан 11.

Робне резерве се образују набавком робе, уговарањем производње одређених производа или робном разменом.

Члан 12.

Набавка робе за робне резерве се врши по ценама и под условима који су важећи на тржишту у време набавке, осим ако Влада другачије не одлучи у случајевима из члана 3. став 1. тачка 2. овог закона.

Члан 13.

Одржавање нивоа робних резерви који је утврђен годишњим програмом обезбеђује се обнављањем робе.

Робне резерве се обнављају заменом, продајом, набавком и давањем на зајам ради обнављања.

Продаја робе из робних резерви врши се по тржишним условима, јавним оглашавањем, односно јавним надметањем и избором најповољније понуде, као и преко робне берзе, осим ако Влада другачије не одлучи у случајевима из члана 3. став 1. тачка 2. овог закона.

Изузетно од става 3. овог члана, у циљу несметаног функционисања система одбране, продаја робе из робних резерви по тржишним условима министарству надлежном за послове одбране и Војсци Србије врши се непосредном погодбом, о чему одлуку доноси Влада.

Члан 14.

Ако се набавља или продаје роба робних резерви која се складишти у јавним складиштима, промет се може вршити и путем робних записа, у складу са прописима којима се уређују јавна складишта и јавне набавке.

III ОБРАЗОВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ОБАВЕЗНИХ РЕЗЕРВИ НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ

Члан 15.

Дирекција је дужна да образује обавезне резерве нафте и деривата нафте за обезбеђење снабдевања нафтом и дериватима нафте у случају претње енергетској сигурности државе, услед ванредних поремећаја снабдевања енергијом и енергентима у складу са ратификованим међународним уговорима.

Члан 16.

Послове у вези образовања, чувања, одржавања и надзора над обавезним резервама нафте и нафтних деривата обавља посебна организациона јединица у саставу Дирекције.

Дирекција закључује уговоре о складиштењу, чувању и обнављању обавезних резерви нафте и деривата нафте са правним лицима која врше енергетску делатност производње деривата нафте, трговине нафтом и дериватима нафте, транспорта нафте нафтоводима, транспорта деривата нафте продуктоводима, односно складиштења нафте и деривата нафте.

Дирекција закључује и уговоре о складиштењу обавезних резерви нафте и деривата нафте у складу са ратификованим међународним билатералним споразумима.

Влада прописује ближе услове и начин образовања обавезних резерви нафте и деривата нафте, структуру и количине обавезних резерви нафте и деривата нафте, динамику формирања и обнављања обавезних резерви нафте и деривата нафте, регионални распоред обавезних резерви нафте и деривата нафте, као и надзор над складиштењем обавезних резерви нафте и деривата нафте.

Члан 17.

Средства за образовање, чување, обнављање и друге трошкове везане за пословање обавезних резерви нафте и деривата нафте, као и инвестиције и инвестиционе трошкове за ове потребе, обезбеђују се из посебне накнаде.

Посебна накнада из става 1. овог члана саставни је део цене нафте коју плаћају привредна друштва која обављају енергетску делатност производње деривата нафте и увозници деривата нафте.

Висину накнаде из става 1. овог члана, начин обрачуна, начин плаћања и располагања прописује Влада на предлог Дирекције, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за послове енергетике и министарства надлежног за послове финансија.

Средства прикупљена на основу накнаде из става 1. овог члана, воде се на на посебном рачуну у складу са прописима који регулишу буџетски систем и користе се искључиво за потребе наведене у ст. 1. овог члана, а неискоришћена средства која су прикупљена по овом основу преносе се из претходне у наредну годину.

Члан 18.

Дирекција успоставља систем надзора над обавезним резервама нафте, у складу са актом Владе из члана 16. став 4., и подноси месечни извештај Влади о количини, структури и размештају обавезних резерви нафте.

У случају да Дирекција не може да изврши своје обавезе у складу са овим законом, Влада доноси одлуку о предузимању неопходних мера ради обезбеђења услова за пословање обавезним резервама нафте и дериватима нафте.

Члан 19.

Влада доноси програм мера за случај претње енергетској сигурности државе, услед ванредних поремећаја снабдевања енергијом и енергентима.

За спровођење овог програма мера одговорна је Дирекција.

IV УПРАВЉАЊЕ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СКЛАДИШНОГ ПРОСТОРА ЗА СМЕШТАЈ И ЧУВАЊЕ РОБНИХ РЕЗЕРВИ

Члан 20.

Дирекција складишти робне резерве у сопственим складиштима, јавним складиштима, код привредних субјеката, произвођача и других лица, односно када се ради о лековима, медицинским средствима код правних лица којима је издата дозвола за промет лекова и медицинских средстава на велико са којима се закључује уговор о чувању, складиштењу, односно обнављању робних резерви.

Одлуку о изградњи, располагању, односно прибављању складишног простора за смештај и чување робних резерви доноси Влада, на предлог Дирекције.

Одлуку о коришћењу, односно давању у закуп и отказу уговора о закупу, доноси Дирекција, а одлуку о стављању хипотеке на непокретностима које користи за обављање своје делатности доноси Влада на предлог Дирекције.

Члан 21.

Складишни простор за смештај и чување робних резерви обезбеђује се куповином, реконструкцијом, изградњом или променом намене постојећих објеката, средствима која су Годишњим програмом предвиђена за инвестиционе потребе.

Годишњим програмом утврђују се инвестиционе потребе, нарочито према врсти, намени и величини објеката, као и изворима и висини потребних средстава за изградњу.

Члан 22.

Опрема и непокретности које користи Дирекција, а које нису у потпуности искоришћене за складиштење робних резерви, могу се дати у закуп на одређено време.

Давање у закуп се врши путем јавног огласа, односно јавног надметања, даваоцу најповољније понуде.

Изузетно, непокретности и опрема из става 1. овог члана могу се дати у закуп без плаћања надокнаде уз услов њиховог текућег и инвестиционог одржавања.

Влада ближе прописује услове у погледу издавања у закуп слободног складишног простора и давања на коришћење без плаћања надокнаде.

Члан 23.

Роба из робних резерви, односно средства, непокретности или опрема, не могу да буду предмет залогe нити обезбеђења потраживања трећих лица према складиштару или закупцу, као ни предмет било какве употребе, промене намене или убирања плодова без сагласности Дирекције.

Члан 24.

Складиштар или друго лице коме је роба из робних резерви, складиште или опрема поверена на чување, дужан је:

1) да се придржава одредаба уговора о чувању, складиштењу и обнављању, као и уговора о руковању и обезбеђењу;

2) да на захтев овлашћеног представника Дирекције омогући квантитативну и квалитативну контролу робе, односно средстава;

3) да на захтев овлашћеног представника Дирекције стави на увид исправе и сву потребну документацију која се односи на ускладиштене робне резерве;

4) да посебно означи и издвоји робу из робних резерви, односно да у сваком тренутку има на стању ускладиштену количину робе из робних резерви;

5) да омогући овлашћеним представницима Дирекције изузимање и премештај робе.

V ПОСЛОВАЊЕ РОБНИМ РЕЗЕРВАМА У СЛУЧАЈУ ВАНРЕДНОГ СТАЊА, НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ И РАТА

Члан 25.

У случају ванредног или ратног стања, Дирекција наставља са пословањем, на начин и под условима које одреди Влада.

Правна лица која производе, односно врше послове промета роба које су утврђене у структури робних резерви, дужна су да у случају ванредног или ратног стања, производе, односно продају такве робе ради попуне и обнављања робних резерви, на основу посебног акта Владе.

VI НАДЗОР

Члан 26.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врше тржишна и пољопривредна инспекција, у складу са овлашћењима прописаним законом којим се уређује промет робе и услуга, односно други надлежни органи у складу са овлашћењима прописаним законом и прописима који су донети за спровођење тих закона.

VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Новчаном казном од 500.000,00 до 2.000.000,00 динара казниће се за прекршај правно лице ако не плати накнаду у складу са одредбом члана 17. овог закона.

За прекршај из става 1. казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000,00 до 150.000,00 динара.

За прекршај из става 1. казниће се предузетник новчаном казном од 50.000,00 до 500.000,00 динара.

Уз прекршајну казну из става 1. овог члана, правном лицу се изриче и заштитна мера забране вршења делатности увоза, односно дистрибуције нафтних деривата у трајању од шест месеци до годину дана.

Уз прекршајну казну из става 3. овог члана, предузетнику се изриче и заштитна мера забране вршења делатности увоза, односно дистрибуције нафтних деривата у трајању од шест месеци до годину дана.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Подзаконска акта за спровођење овог закона донеће се у року од 6 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских аката прописаних овим законом, примењују се подзаконска акта донета на основу Закона о робним резервама („Службени гласник РС“, број 18/92).

Члан 29.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о робним резервама („Службени гласник РС“, број 18/92).

Члан 30.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.